

Ünite 4

Düzensiz fiiller: haben ve sein

Bir önceki dersimizde yani ünite 3'te bahsetmişim. Düzensiz fiillerin en önemli özelliği köklerinde sesli harf değişikliği olmasıdır. Kökteki bu değişiklik fiil şimdiki zamanda du, er/sie/es zamirlerine göre çekimlendiğinde ortaya çıkar. "haben" ve "sein" fiilleri de düzensizdir. Hatta sein Almandaki en düzensiz fiildir. Çekimlendiğinde her şahsa göre farklı ekler alır.

Bunun yanında bu iki fiil nerelerde kullanılır onu da öğrenmek gerekir.

haben fiili nerelerde kullanılır

Bu fiil ile biz sahiplik bildiririz. Neye sahibiz veya değiliz. Neyimiz var neyimiz yok bu fiil ile belirtiyoruz. Öğrencilerimin en çok yaptığı hatalardan biri kural genellemesi yaparak bütün fiilleri düzenli olarak çekimliyorlar.

haben ve sein fiillerine genel bakış

"haben(sahip olmak)" fiilinin şimdiki zamanda çekimi(das Präsens)

Doğru	Yanlış
Ich habe du hast es/sie/es hat wir haben ihr habt sie/Sie haben	du habst er/sie/es habt

daha detaylı olarak haben fiili

du,er/sie/es için farklı kalıplar

ich, wir, ihr ve sie için ekler düzenlidir: onları normal yolla köke ekliyorsunuz:

ich hab-e, wir hab-en, ihr hab-t, sie hab-en.

Çekimli fiil sadece du ve er/sie/es için farklıdır – kökteki b harfini atmanız gerekir:

Beispiele:

Ich habe viel zu tun.(yapacak çok işim var.)

Claus hat eine Schwester.(Claus bir kız kardeşe sahiptir.)

Haben Sie Wechselgeld?(Para bozuyor musunuz?)

Sie haben ein neues Auto.(Onların yeni bir arabası var.)

haben'ın kullanımı

Haben bir cümlede asıl fiil ve yardımcı fiil olarak kullanılır. Sahiplik bildirirken asıl fiil, Perfekt cümle kurarken yardımcı fiil olarak kullanılır. Bu yüzden Almancada haben oldukça önemli bir fiildir.

Ich habe gesungen. (*şarkı söyledim.*)
Ich habe Tarkan gesehen. (*Tarkan'ı gördüm.*)
Ich habe den Film gesehen. (*Filmi izledim.*)
wer hat das gesagt? (*Bunu kim söyledi?*)

Faydalı ifadeler

İşte haben ile birkaç faydalı ifadeler

Hunger haben	aç olmak	Ich habe Hunger.
Durst haben	susuz olmak	Er hat Durst.
Zeit haben	boş/zamanı olmak	Du hast Zeit.
Langeweile haben	sıkılmak	Wir haben Langeweile.
Kopfschmerzen haben	baş ağrısı olmak	Sie hat Kopfschmerzen.

sein fiili nerelerde kullanılır

Her zaman doğru şeyleri söylemek için kullanılır. Ör: yaşımız, mesleğimiz, sağlık durumu, nitelme sıfatlarıyla, Bilgi (işaret zamirleriyle), nerede olduğumuz gibi.

Doğru	Yanlış
Ich bin du bist es/sie/es ist	Ich seine du seinst er/sie/es seint
wir sind ihr seid sie/Sie sind	wir seinen ihr seint sie/Sie seinen

Daha ayrıntılı olarak sein

Tamamen düzensiz

sein fiilini çekimi tamamen düzensizdir ve ezbere bilmeniz gerekir: **ich bin, du bist, er/sie/es ist, wir sind, ihr seid, sie/Sie sind.**

Beispiele:

Ich bin aus Deutschland. (*Almanya'lıyım.*)

Sind Sie Herr Schuhmacher?(Siz bay Schuhmacher misiniz?)

Du bist sehr schön.(Çok güzelsin.)

Er ist Amerikaner.(O Amerika'lı.)

Sie ist Lehrerin.(O öğretmen.)

Es ist schwer. (O çok zor.)

Entschuldigung, wir sind verspätet.(Afedersiniz, geç kaldık.)

Seid Ihr verheiratet?(siz evli misiniz?)

Wir sind aus Großbritannien.(Biz Büyük Britanya'lıyız.)

sein kullanımı

haben gibi **sein** fiili Almancada oldukça önemli bir fiildir.Bir cümlede asıl fiil ve yardımcı fiil olarak kullanılır. Yardımcı fiil olarak Perfekt cümle kurmaya yarar.

Hatırlatma

Almancada sadece bir şimdiki zaman biçimi vardır.Bu haliyle Almanca İngilizceden ayrılır. İngilizce şimdiki zamanda fiilleri "to be" ve "-ing" çekimler: I'm going. Ama Almanca bunun için olmak(sein) fiiline gerek duymaz.

Ich gehe - giderim

Ich gehe - gidiyorum

Düzensiz fiillerin çekim ekleri için ünite 3'e,
Düzenli fiiller için ünite 2'ye tekrar bakın.

Aşağıdaki cümleleri haben fiilini doğru çekimleyerek tamamlayın.

22 Ünite 4

Beispiel: Ich ____ eine Schwester.

→ Ich habe eine Schwester.

1. ____ du heute Abend Zeit?
2. Wir ____ neue Nachbarn.
3. Er ____ eine Schwester und einen Bruder.
4. ____ ihr etwas Geld?
5. Petra ____ ein neues Auto.
6. ____ Sie ein Zimmer frei?
7. Ich ____ Hunger.
8. Susanne und Frank ____ eine neue Wohnung.

Übung 4.2

Aşağıdaki kısa diyalogu tamamlamak için sein fiilinin uygun düşen çekimini kullanın.

Beispiel: Was ____ Carsten von Beruf? – Er ____ Student.

→ Was ist Carsten von Beruf? – Er ist Student.

1. ____ Sie Engländer? – Nein, ich ____ aus Australien.
2. ____ du aus Deutschland? – Ja, ich komme aus der Nähe von Bonn.
3. ____ ihr aus München? – Nein, wir ____ aus Nürnberg.
4. ____ Was machen denn Kathrin und Boris? – Beide ____ Studenten.
5. Was ____ Nele von Beruf? – Sie ____ Designerin.

Übung 4.3

Şimdi haben ve sein fiillerini tüm şahıs zamirlerine göre şimdiki zamanda çekimleyin:

ich, du,er/sie/es, wir, ihr, Sie/sie

Übung 4.4

Aşağıdaki cümleleri Almancaya çevirin.

1. Biz New York'luyuz.
2. Onlar Austuralya'lı.
3. Mario Münih'li.
- 4a. Sen bay Becker misin?
- 4b. Siz bay Becker misiniz?
5. Onun bir kız kardeşi var.
- 6a. Zamanın var mı?(du ile kurun)
- 6b. Zamanınız var mı?(Sie ile kurun)

Ünite 4 23

7. Onlar öğrenciler.
8. Berlin Almanya'nın başkentidir.
9. Benim bir dairem var.
10. Biz açız.

Übung 4 24

1. *"sein" olmak fiili her zaman doğru şeyleri söylemek için kullanılır. z.B: yaşımız, mesleğimiz, sağlık durumu, niteleme sıfatlarıyla, Bilgi(işaret zamirleriyle), nerede olduğumuz gibi.*

Buna göre Almancada " ben 18 yaşındayım, öğrenciyim, hastayım, yaşlı değilim, bu bir masadır, ben şimdi Berlin'deyim." nasıl deriz?

2. **"sein" olmak fiilini kullanarak: "ben burada yeniyim, sen burada yeni misin?, o burada yeni, biz burada yeniyiz, siz(herkes) burada yenisiniz, onlar burada yeni." cümlelerini yazın.**

3. haben(sahip) olmak fiilini kullanarak: " Kardeşlerin var mı?, bir erkek kardeşim var. Onun arabası var mı?" cümlelerini nasıl yazarız?

Kontrol listesi	✓
1. sein fiilinin tüm şahıslara göre (şimdiki zamanda) çekimini ezberledi mi?	
2. haben için düzensizlikler nedir?	
3. haben ile ilgili bazı ifadeleri hatırlıyor musun?	